

„SINDICONS” cere condiții de muncă decente pentru mineri >> p.4

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Federația „SindLUCAS” și-a trasat prioritățile pentru următorii cinci ani >> p.5

Actual

Protejarea drepturilor salariaților

Este momentul oportun pentru sindicaliști de a reitera că drepturile declarate trebuie să fie respectate și simțite de fiecare salariat la locul de muncă, prin salarii decente și condiții sănătoase și sigure de muncă. >> p.2

Mihail HÎNCU,
vicepreședinte al CNSM:

„Tot timpul am pledat pentru negocieri, aceasta fiind calea corectă de soluționare a problemelor” >> p.3

Sindicatul se bucură de încredere

În ultimul an, încrederea populației în sindicate a crescut simțitor, devansând cu mult instituțiile de stat. Acest lucru îl relevă rezultatele unui sondaj de opinie Vox populi, realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova. >> p.7

Pe 7 mai este Ziua Radioului; pe 8 mai - Ziua Internațională a Crucii Roșii și Semilunii Roșii; pe 9 mai - Ziua Europei și Ziua Victoriei și a comemorării eroilor căzuți pentru Independența Patriei.

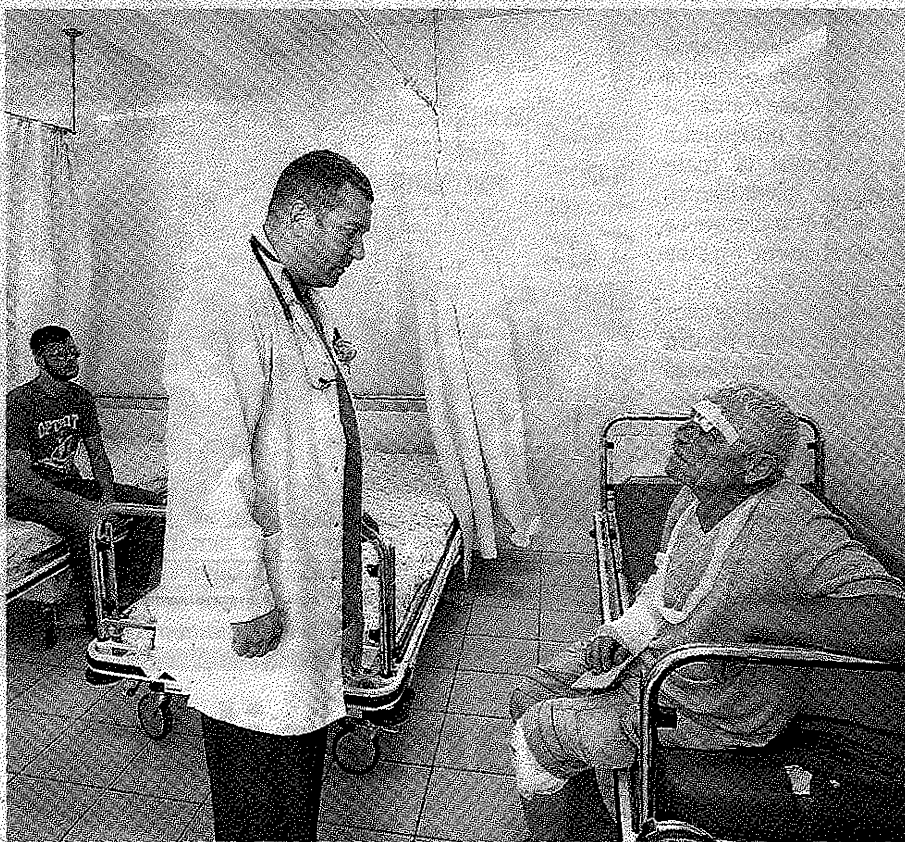

Foto: Nicu Bînzari

Sindicaliștii din sănătate solicită o reuniune de lucru cu partenerii sociali

” Ministerului Sănătății, acuzat de pasivitate și lipsă de deschidere, i-a fost expediată o scrisoare deschisă

Galina MUNTEANU,
g.munteanu@vocea.md

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova (FSSM) a adresat o scrisoare deschisă ministrului Sănătății, Ala Nemerenco, în care solicită să fie convocată Comisia de ramură pentru consultări și negocieri colective în domeniul ocrotirii sănătății în prima ședință de lucru. În cadrul acesteia, să fie negociată noua Convenție colectivă (nivel de ramură), trasate acțiuni concrete de activitate, pornind de

la importanța fortificării și asigurării condițiilor decente de muncă pentru lucrătorii din domeniul medical.

Potrivit președintelui FSSM, Aurel Popovici, sindicaliștii își exprimă indignarea în legătură cu faptul că, în pofida multiplelor adresări ale Federației, de a relansa dialogul între partenerii sociali din ramura ocrotirii sănătății, a fost sesizată o pasivitate și lipsă de deschidere din partea ministerului de resort în cadrul parteneriatului.

„Asta chiar dacă, la ședința din 22 decembrie 2021, a fost stabilit

drept prioritate subiectul reluării activității comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură”, a spus Aurel Popovici.

Sindicaliștii anunță conducerea ministerului că sunt preocupați de necesitatea urgentă de a negocia și definitiva proiectul Convenției colective (nivel de ramură) pe anii 2022-2025, care ulterior va sta la baza elaborării și încheierii contractelor colective din cadrul fiecărei unități din ramură.

„Proiectul Convenției colective (nivel de ramură) pentru următorii

4 ani a fost elaborat în baza propunerilor parvenite din partea comitetelor sindicale care reprezintă angajații din instituțiile medicale, farmaceutice și de învățământ medical, propunerile și completările fiind ajustate la prevederile legislației în vigoare. Proiectul respectiv a fost expediat membrilor Comisiei de ramură, reprezentanți ai Ministerului Sănătății și ai Companiei Naționale de Asigurări în Medicină pentru a fi examinat”, se menționează în textul scrisorii.

Un material mai amplu la acest subiect citiți în pag. 3.

ABONEAZĂ-TE

la „VOCEA POPORULUI”

Abonament

1 lună - 17,60 lei; 3 luni - 52,80 lei; 6 luni - 105,60 lei.

Sărbătoare

Să fim consecvenți în acțiunile de protejare a drepturilor salariaților

Mesajul Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova cu prilejul Zilei internaționale a solidarității oamenilor muncii

Stimați frați și surori,

Cu prilejul Zilei internaționale a solidarității oamenilor muncii, CNSM îndeamnă membrii de sindicat, activiștii organizațiilor sindicale primare, liderii structurilor teritoriale și ramurale să consemneze această zi sub semnul consolidării unității sindicale și al efortului comun pentru realizarea dreptului constituțional la muncă și la protecția muncii. Este momentul oportun pentru sindicaliști de a reitiera că drepturile declarate trebuie să fie respectate și simțite de fiecare salariat la locul de muncă, prin salarii decente achitate în mod legal, condiții sănătoase și sigure de muncă, protecție adecvată și îndeplinirea clauzelor contractuale obținute în urma negocierilor cu partenerii sociali.

În condițiile când sunt tentative de a încălca în mod vădit drepturile profesionale, economice și sociale ale salariaților, de a modifica legislația muncii în defavoarea salariaților, când cresc prețurile la produse și servicii, migrația forței de muncă ia

proporții, când vocea sindicatelor adesea este ignorată, CNSM cheamă activiștii sindicali să fie consecvenți în acțiunile lor de protejare a drepturilor salariaților, să nu admită încălcarea intereselor lor și să fie fideli principiilor și ideilor sindicaliste de a-l apăra mereu pe cel care muncește.

CNSM face apel și către partenerii sociali (Guvern și Patronate) de a acorda o atenție sporită problemelor sociale, care frământă întreaga societate, respectării principiului funcționalității dialogului social la toate nivelurile, creării condițiilor reale pentru dezvoltarea dialogului social în societate ca singura cale de a păstra echilibrul, liniștea și pacea în țară.

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova exprimă recunoștință pentru munca depusă tuturor celor care activează în mișcarea sindicală, promovând și respectând drepturile omului.

Fie ca această zi să vă aducă oportunitatea de a munci, de a crea și de a progresa.

Igor ZUBCU, președintele CNSM

Din arhiva redacției. Foto: Nicu Binzari

Atitudine

Un simbol al coeziunii oamenilor muncii și al respectului față de muncă

Declarația Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova cu ocazia Zilei internaționale a solidarității oamenilor muncii – 1 Mai

Ziua de 1 Mai este, prin tradiție, o sărbătoare remarcabilă – simbol al coeziunii oamenilor muncii și al respectului față de muncă, toate acestea având o valoare incontestabilă a umanității.

Anual, la 1 Mai, oamenii muncii și mișcarea sindicală se solidarizează pentru a reaminti că drepturile lucrătorilor trebuie respectate, că ei merită un trai decent, salarii care să le acopere necesitățile, inclusiv ale familiilor lor, condiții de muncă inofensive, dezvoltare și creștere profesională, respectarea dreptului la afiliere în sindicate și la purtarea de negocieri colective, să aibă speranță în ziua de mâine și un viitor prosper.

O încercare fără precedent pentru lumea muncii a fost și, cu regret, continuă să fie pandemia de Covid-19. În această perioadă, lucrătorii au fost supuși unor riscuri extreme pentru sănătate și au fost nevoiți să se adapteze unor noi forme de muncă. Dat fiind acest fapt, suntem la începutul creării unor noi viziuni post-pandemice asupra muncii.

În același timp, oamenii muncii din țara noastră sunt afectați de ororile provocate de războiul din Ucraina. Presiunea acestui război este resimțită și amplifică incertitudinea cu privire la viitor.

Fără echivoc, avem un cadru de drept național și internațional, care în mare parte vizează drepturi și garanții pen-

tru salariați. Suntem aliniați la standarde internaționale, avem aspirații europene, promovăm munca decentă, dar, în viața de zi cu zi, lucrătorii se confruntă cu un șir de probleme, printre care:

- Nivelul salariilor nu este în concordanță cu necesitățile lucrătorilor și ale familiilor acestora și nu asigură o viață decentă;
- condițiile de muncă afectează viața și sănătatea lucrătorilor;
- liberalizarea excesivă a raporturilor de muncă diminuează drepturile și garanțiile salariaților și îi lipsește de protecție în fața angajatorilor;
- parteneriatul social și negocierile colective sunt ignorate de cei care pot schimba în bine situația lucrătorilor;
- creșterile prețurilor și ale tarifelor erodează puterea de cumpărare și sărăcesc și mai mult populația;
- economia este afectată de criza energetică, de războiul din țara vecină, de ruperea legăturilor economice, de lipsa investițiilor, de oportunități reduse de creare a locurilor de muncă și de o pondere considerabilă a sectorului informal;
- criza pandemică încă împovărează activitatea economică și condițiile de muncă ale lucrătorilor.

Aceste provocări rămân actuale pentru sindicate, dar, credem, și pentru partenerii noștri sociali. Astfel, în scopul îmbunătățirii situației economice și sociale a oamenilor

muncii-membri de sindicat și a familiilor acestora, înaintăm Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova și Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova următoarele solicitări:

- majorarea salariului minim până la 50-60% din salariul mediu pe economie, menținerea ritmului de creștere a salariilor și neadmiterea acumulării restanțelor la plata acestora;
- perfecționarea Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270/2018;
- susținerea veniturilor populației prin subvenții și compensații pentru a face față creșterii prețurilor și a tarifelor;
- perfecționarea Legii privind sistemul public de pensii nr. 156/1998, inclusiv a mecanismului de calculare și stabilire a pensiei anticipate pentru carieră lungă;
- intensificarea măsurilor de combatere a economiei informale și de elaborare a mecanismelor de formalizare a lucrătorilor informal;
- excluderea Inspectoratului de Stat al Muncii de sub incidența Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 8 iunie 2012;
- urgentarea elaborării și punerii în aplicare a cadrului legal necesar pentru implementarea Convenției OIM nr. 161 privind serviciile de sănătate ocupațională;

• inițierea procedurilor de ajustare a legislației naționale pentru recunoașterea infectării cu Covid-19 drept boală profesională;

• excluderea taxei pentru înregistrarea de stat a organizației sindicale pentru obținerea statutului de persoană juridică;

• elaborarea cadrului legal național în vederea constituirii Fondului de garantare a creanțelor salariale în cazul insolvenței angajatorului;

• inițierea procedurii de creare a mecanismelor extrajudiciare de soluționare a litigiilor individuale de muncă;

• urgentarea implementării Registrului electronic al salariaților din Republica Moldova;

• asigurarea respectării, în procesul de elaborare și perfecționare a legislației muncii, a prevederilor art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, privind neadmiterea amendării legislației sub pretextul dezvoltării mediului de afaceri și a climatului investițional, care conduc la diminuarea nivelului de protecție a salariaților și a garanțiilor activității sindicale;

• consolidarea parteneriatului social în sfera muncii la toate nivelurile (unitate, teritoriu, ramură, nivel național).

Suntem siguri că oamenii muncii vor fi apreciați la justa lor valoare, iar realizarea solicitărilor lor va confirma acest fapt!

Chișinău, 1 mai 2022

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Opinii

Congresul IV al CNSM, evenimentul anului

Cel mai important eveniment din anul acesta va fi, fără îndoială, Congresul IV al CNSM, care urmează să aibă loc în iunie 2022. La acest for se vor da aprecieri evoluției mișcării sindicale, vor fi adoptate documente de bază privind strategia pentru următorii ani, vor fi discutate probleme actuale, stringente.

Am adresat liderilor sindicali ai federațiilor, precum și reprezentanților CNSM din teritoriu, următoarele întrebări:

? Ce așteptări aveți de la Congresul IV al CNSM?

Ce schimbări ați dori să se producă în viața sindicală și în promovarea drepturilor salariaților, în lupta pentru aceste drepturi?

Cum credeți că ar trebui să fie relațiile sindicatelor cu guvernarea și pentru ce forme de cooperare pledați?

Mihail HÎNCU, vicepreședinte al CNSM:

„Tot timpul am pledat pentru negocieri, aceasta fiind calea corectă de soluționare a problemelor”

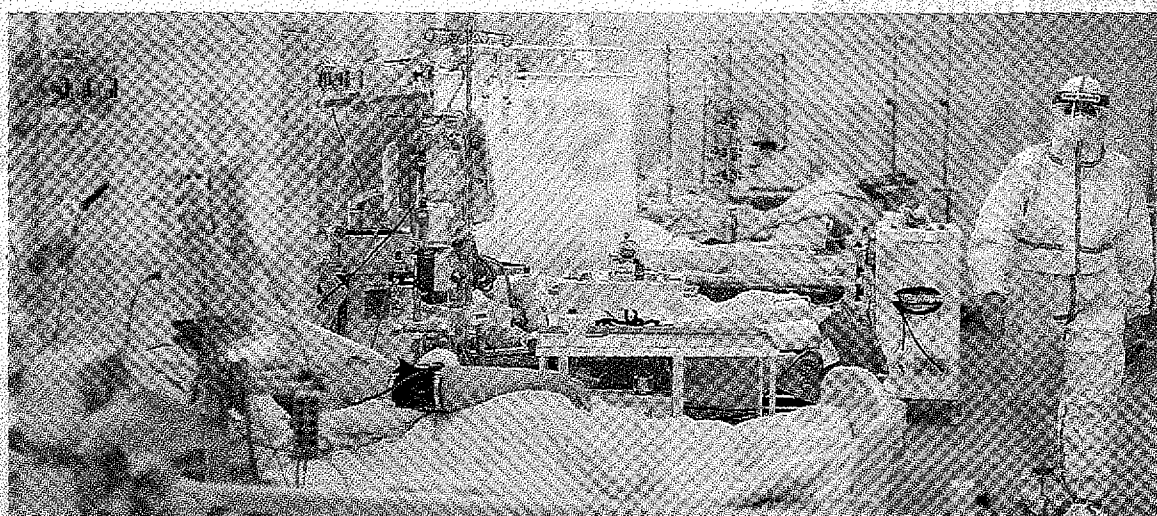
Congresul este organul suprem al mișcării sindicale. În cadrul pregătirii acestuia, nemijlocit al desfășurării evenimentului, se discută chestiuni legate de activitatea sindicală la această etapă, se face o evaluare a tot ce s-a realizat până la congres, o evaluare a lucrurilor care țin nemijlocit de organizarea și desfășurarea acestui forum, dar și despre strategia activității sindicale. La congres se stabilesc direcțiile principale de activitate, deoarece delegațiile reprezintă toate organizațiile teritoriale. Mulți dintre delegați sunt din teritoriu și, desigur, în perioada când se discută strategia activității, vin cu propuneri ce țin de perspectivă. Așteptăm ca activitatea confederației, împreună cu sindicatele de ramură, să fie mai eficientă. Cu toate că am trecut prin perioade dificile, anii 2020, 2021 – pandemie, anul 2022 - războiul din Ucraina – noi trebuie să activăm, să apărăm interesele salariaților pe care îi reprezentăm. Desigur, în situația în care la nivel global sunt probleme economice foarte mari, legate de sistemul energetic, alimentară, ne aducem și noi aportul la soluționarea acestora.

Este important ca, în perspectivă, strategia care va fi adoptată la congres să fie aproape de aspirațiile oamenilor, ale salariaților, să îmbunătățească viața și condițiile de muncă. S-a lucrat mult, au participat la îmbunătățirea acestui document și sindicatele de ramură, Comisia de Femei și Comisia de Tineret. Sperăm să fie o strategie bună, un plan de activitate pe perioada de până la următorul congres, care să îmbunătățească activitatea sindicală și, prin intermediul acesteia, relațiile de muncă. Toate acestea depind, în principiu, de implicarea sindicatelor.

Noi tot timpul am pledat pentru relații bazate pe negocieri. Nu am promovat niciodată o politică distructivă. Mereu am căutat, prin intermediul comisiei tripartite, prin negocierile cu patronatele, cu guvernarea, să soluționăm problemele care există. Desigur, nu toate realizările corespund așteptărilor. După cum cunoașteți, guvernări au fost diferite și acestea s-au schimbat la anumite etape. Având niște înțelegeri cu o guvernare, între timp venea alta și până la urmă o luam de la capăt. Dar am optat întotdeauna pentru negocieri, pentru că aceasta este calea corectă, în viziunea noastră, de a soluționa problemele.

Probleme sunt multe și, desigur, cu cât mai des ne întâlnim și le punem în discuție, cu atât mai operativ găsim soluții eficiente. De aceea, în viitor, strategia confederației va viza în primul rând calea negocierilor. Le dorim autorităților să fie aproape de oameni și să soluționeze problemele pe care le abordăm împreună.

Revendicări

Autoritățile ar trebui să conștientizeze că dacă sănătate nu e, nimic nu e

Consiliul Republican al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova (FSSM) a făcut o analiză a evoluției situației pandemice din regiune și a impactului acesteia asupra sistemului de sănătate din țară, conștientizând noua provocare cu care se confruntă Republica Moldova, determinată de conflictul din Ucraina.

Totodată, în virtutea faptului că Federația promovează munca decentă pentru angajații din domeniul sănătății și asigurarea condițiilor decente de trai pentru aceștia, aceasta a accentuat rolul și importanța sistemului de sănătate pentru o societate sănătoasă, considerând necesar ca angajații sistemului de sănătate să fie apreciați conform riscului și volumului muncii prestate și să fie respectat statutul lucrătorului medical. Pornind de la cele enunțate mai sus, FSSM înaintea conducerii Republicii Moldova următoarele revendicări.

Revendicarea nr. 1: Negocierile și încheierea Convenției colective nivel de ramură pe anii 2022-2025.

Revendicarea nr. 2: Stabilirea mărimii primei de asigurare în formă de sumă fixă, fără derogare de la prevederile art.17 alin. (4) din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, prin aplicarea primei de asigurare în formă de contribuție procentuală la salariul mediu anual, prognozat pentru anul respectiv în baza indicatorilor macroeconomici.

Revendicarea nr. 3: Modificarea Legii nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenul de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, astfel încât volumul transferurilor de la bugetul de stat pentru asigurarea categoriilor de persoane neangajate, pentru care Guvernul are calitatea de asigurat, să se calculeze prin înmulțirea numărului de persoane neangajate, pentru care Guvernul are calitatea de asigurat (la data de 31 decembrie a anului precedent anului de gestiune), cu mărimea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală

calculată în sumă fixă. În opinia Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, aceasta ar reprezenta cea mai corectă și echitabilă prevedere în raport cu persoanele angajate.

Suma transferurilor de la bugetul de stat pentru asigurarea categoriilor de persoane neangajate, pentru care Guvernul are calitatea de asigurat, în anul 2021, a constituit 49,3% din veniturile Fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM), în pofida faptului că circa 65% din persoanele integrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală fac parte din categoriile de persoane neangajate, pentru care Guvernul are calitatea de asigurat. Respectiv, statul trebuie să-și exercite această funcție în măsură deplină, iar transferurile de la bugetul de stat cu această destinație ar trebui să constituie o pondere mult mai mare în totalul FAOAM.

Revendicarea nr. 4: Efectuarea unei analize, completarea și ajustarea continuă a legislației privind plata muncii angajaților din instituțiile medico-sanitare publice (Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, Hotărârea Guvernului nr.837/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală), inclusiv în cadrul comisiei de dialog social la nivel de ramură (eventual a unor grupuri de lucru comune), în vederea asigurării unor salarii echitabile și decente.

Revendicarea nr. 5: Elaborarea unor norme de muncă/de timp concrete pentru salariații din domeniul sănătății și ajustarea normativelor de personal (în funcție de standardele medicale actuale și de structura, profilul și necesitățile prestatorilor de servicii medicale) pentru toate categoriile de lucrători din instituțiile medico-sanitare.

În sectorul sănătății nu au fost elaborate și aprobate de către Guvern normele-tip de muncă, conform prevederilor Regulamentului privind modul de organiza-

re a normării muncii în ramurile economiei naționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.98/2013.

„Or, conform prevederilor acestui Regulament, normativele ramurale se aprobă de către ministerele de ramură de comun acord cu patronatele și sindicatele de ramură și se includ ca anexe în convențiile colective ramurale, fiind obligatorii pentru angajatorii și salariații care cad sub incidența convențiilor respective.

De aceea, considerăm că ar fi oportun de a analiza acest aspect în cadrul comisiei ramurale de dialog social și de a elabora anumite norme de muncă/de timp și, respectiv, de a evalua/actualiza și perfecționa normativele de personal existente, de comun acord cu alte părți competente (cum ar fi reprezentanții ai comisiilor de specialitate, reprezentanții ai unor direcții din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică etc.)”, se mai precizează în documentul Federației „Sănătatea”.

Revendicarea nr. 6: Ajustarea cadrului normativ privind funcționarea sistemului public de pensii, astfel încât perioada de internatură, secundariat clinic și rezidențiat – perioadă în care persoanele vizate au achitat contribuții de asigurări sociale – să se includă în calculul stagiului contributiv de cotizare necesar pentru a stabili dreptul la pensie anticipată pentru carieră lungă.

Revendicarea nr. 7: Promovarea monitorizării în cadrul instituțiilor medicale a fenomenului „epuizării profesionale (burnout)” pentru protejarea salariaților.

Revendicarea nr. 8: Revizuirea și ajustarea legislației naționale vizând bolile profesionale, inclusiv recunoașterea Covid-19 drept boală profesională.

Încadrarea și recunoașterea Covid-19 drept boală profesională a reprezentat o provocare a ultimilor 2 ani și, respectiv, o problemă larg dezbătută în toate statele europene. În timp, autoritățile au adoptat diverse politici și proceduri care s-au modificat pe parcursul evoluției pandemiei, se mai arată în document.

Natalia HADĂRCĂ

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Profesii periculoase

„SINDICONS” cere de la angajatori condiții de muncă decente pentru mineri

Potrivit Biroului Național de Statistică (BNS), în anul trecut au fost înregistrate 553 de victime la locul de muncă, dintre care 192 au fost femei. Cele mai multe dintre acestea au fost înregistrate în municipiul Chișinău – 357, capitala fiind urmată de municipiul Bălți – 36 de victime și Găgăuzia, cu 23 de victime.

Dacă e să ne referim la domeniile unde sunt înregistrate cele mai multe accidente de muncă, acestea sunt: industria, cu 144 de victime, comerțul cu ridicata și amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor – 80, urmate de administrația publică, apărare, sănătatea și asistența socială, construcții etc.

„Profesia de miner, practică de oameni puternici

Profesia de miner este una dintre cele care comportă mari riscuri, de aceea, oamenii care muncesc în acest domeniu sunt conștienți de faptul că, indiferent de măsurile de precauție și echipamentul pe care îl au, în orice clipă poate apărea o situație neprevăzută. De aceea, ei încearcă să fie cât mai atenți și să respecte întocmai regulile de securitate.

„Nu am avut incidente prea mari, în ultimul timp, dar mai înainte niște băieți au murit, intoxicându-se cu gaze”, ne spune Petru M., care este miner de mai bine de 35 de ani.

Pentru a preveni tragediile, reprezentanții Inspectoratului de Stat al Muncii întreprind controale inopinate. La șantierele de construcție, de exemplu, deseori constată că angajații nu sunt dotați cu echipamentul necesar. Potrivit lor, numărul accidentelor la locul de muncă este în creștere.

„În anul 2021, au fost constatate 64 de accidente grave și se atestă o creștere, comparativ cu anul 2020, cu circa 14 accidente. În 56-60% din numărul total de ac-

cidente, vinovăția este a angajatorului sau a ambelor părți, patron și angajat. 40-43% din numărul total al accidentelor grave și mortale se produc din vina salariabililor”, ne spune Dumitru Stăvilă, directorul Inspectoratului de Stat al Muncii.

Vizită la mina din Chișinău

De Ziua internațională a securității și sănătății în muncă, marcată la 28 aprilie, liderii Federației Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „SINDICONS”, împreună cu conducerea Inspectoratului de Stat al Muncii și cea a Federației Patronatului din Construcții și

Producerea Materialelor de Construcție, au efectuat o vizită la mina din Chișinău. Au fost analizate condițiile de muncă de la mină, cum sunt respectate cerințele în domeniul securității și sănătății în muncă, doleanțele minerilor.

„Am ales această locație, pentru că meseria de miner la noi este pe cale de dispariție. Cei tineri nu vor să vină să muncească în acest domeniu”, a spus președintele „SINDICONS”, Victor Talmaci.

Liderul sindical susține că este necesar ca minerilor să li-se acorde dreptul la pensie în condiții avantajoase și să fie înlăturate mai multe discriminări în raport cu ei.

„Sunt circa 1500 de angajați mineri. Nu este o povară mare pentru stat. Aceștia trebuie să știe că cineva se gândește la ei, își face griji, așa cum sunt și așteptările lor. Când privește condițiile de muncă, în Convenția Colectivă sunt prevăzute aceste drepturi. Atunci când o persoană observă că locul de muncă prezintă un pericol, ea poate fi accidentată, este în drept să nu înceapă lucrarea, să-l înștiințeze pe responsabilul de securitate și sănătate la muncă, dar și pe angajator, până la remedierea situației”, a conchis Victor Talmaci.

La nivel mondial, aproape trei milioane de lucrători mor în fiecare an din cauza accidentelor și a bolilor profesionale și cel puțin 402 milioane de persoane sunt vătămate la locul de muncă.

Galina MUNTEANU

Protecție

Viața și sănătatea angajatului, mai presus de orice

Declarația Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova cu ocazia Zilei internaționale a securității și sănătății în muncă - 28 aprilie

Anual, la nivel internațional, actorii sociali marchează, la data de 28 aprilie, Ziua internațională a securității și sănătății în muncă – zi desemnată de Organizația Internațională a Muncii (OIM) pentru promovarea, cu o intensitate sporită, a tuturor aspectelor care se referă la asigurarea unui mediu de muncă sănătos, la crearea unor condiții inofensive de muncă, precum și la prevenirea accidentelor de muncă, a bolilor profesionale și a deceselor legate de muncă.

Noi, sindicaliștii, marcăm la 28 aprilie și Ziua internațională a lucrătorilor decedați și răniți la locul de muncă, onorând memoria victimelor accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

În acest an suntem îndemnați de OIM să ne concentrăm activitățile pe consolidarea dialogului social în vederea dezvoltării unei culturi a securității și sănătății în muncă, fapt prevăzut de Convenția OIM nr. 187 privind cadrul de promovare a sănătății și securității în muncă din 2006, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 72/2009.

Astfel, convenția respectivă definește „cultura națională de sănătate și securitate în muncă” pretutindeni ca un drept al omului la un mediu de lucru sigur și sănătos, care este respectat la toate nivelurile, unde guvernele, angajatorii și lucrătorii participă activ la asigurarea unui mediu favorabil prin intermediul unui sistem de drepturi, responsabilități și obligații concrete și unde principiul de prevenire se acordă cea mai mare prioritate.

Suplimentar, în anul acesta suntem chemați de Confederația Internațională a Sindicatelor să susținem promovarea dreptului la securitate și sănătate în muncă, un drept fundamental, în cadrul Conferinței anuale a Organizației Internaționale a Muncii.

Toate acestea sunt promovate, fiind fundamentate la nivel mondial pe o statistică foarte tragică: aproximativ 2,9 milioane de lucrători mor în fiecare an din cauza accidentelor și bolilor profesionale și cel puțin 402 milioane de persoane, anual, sunt vătămate la locul de muncă.

În Republica Moldova, de asemenea, statistica nu este îmbucurătoare: pe parcursul

anului 2021, la Inspectoratul de Stat al Muncii au fost comunicate 627 de evenimente de accidentare a lucrătorilor în câmpul muncii, în urma cărora au avut de suferit 664 de persoane, dintre care 78 au decedat.

Pornind de la aceste cifre descurajatoare, considerăm că este necesar de a intensifica măsurile de prevenire și eliminare a factorilor care conduc la accidente de muncă și îmbolnăviri profesionale și solicităm Parlamentului Republicii Moldova, președintelui țării, Guvernului și Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova să fie întreprinse următoarele acțiuni:

- consolidarea culturii de prevenire a riscurilor de accidentare la locul de muncă și îmbolnăvire profesională, prin acțiuni de coordonare, informare, conștientizare și îndrumare privind modul de aplicare a legislației din domeniul securității și sănătății în muncă;

- elaborarea și adoptarea unui Program național în domeniul securității și sănătății în muncă;

- promovarea dreptului la securitate și sănătate în muncă, un drept fundamental

în cadrul Conferinței anuale a Organizației Internaționale a Muncii;

- asigurarea, atât de către angajatori, cât și din bugetul de stat, a resurselor financiare necesare pentru evaluarea în unități a condițiilor de muncă, prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale, precum și asigurarea unor condiții inofensive de muncă;

- elaborarea și punerea în aplicare a cadrului legal necesar pentru implementarea Convenției OIM nr. 161 privind serviciile de sănătate ocupațională;

- perfectarea cadrului legal în vederea asigurării funcționării Inspectoratului de Stat al Muncii în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale, vizate de convențiile OIM;

- recunoașterea infectării cu Covid-19 drept boală profesională;

- crearea și susținerea comitetelor pentru securitate și sănătate în muncă;

- perfecționarea și îmbunătățirea sistemelor de asigurări și asistență socială;

- promovarea Convenției colective (nivel național) privind sporurile de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;

- examinarea anuală a situației privind securitatea și sănătatea în muncă la ședințele Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective.

În final, reiterăm că viața omului este de neprețuit! Chemăm factorii de decizie să fie fermi în realizarea solicitărilor noastre – fapt care va conduce la reducerea accidentelor de muncă și la salvarea de vieți omenești!

Chișinău,
28 aprilie 2022

5 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Congresul V

Federația „SindLUCAS” și-a trasat prioritățile pentru următorii cinci ani

Miercuri, 4 mai, și-a desfășurat lucrările Congresul V al Federației Sindicale a Lucrătorilor din Comerț, Alimentația Publică, Cooperarea de Consum, Servicii, Restaurante și Hoteluri „SindLUCAS”.

Valentina Chiriac, președintele „SindLUCAS”, care a deschis lucrările Congresului V, a relevat, în raportul cu privire la activitatea Consiliului Național al Federației în anii 2017-2022, între altele, că analiza activității Federației Sindicale „SindLUCAS” din ultimii cinci ani, stabilirea priorităților pentru următorii cinci ani, modificarea și aprobarea Statutului, alegerea celor care vor conduce destinele sindicatului sunt doar câteva atribuții care conferă Congresului o greutate aparte.

Ea a scos în evidență demersurile, acțiunile Federației Sindicale „SindLUCAS”, care au avut drept scop apărarea drepturilor membrilor de sindicat, precum și promovarea intereselor profesionale, economice și sociale ale acestora, dar și neajunsurile constatate în activitatea din perioada analizată.

Un partener influent, un factor de presiune

„În perioada de referință, Federația „SindLUCAS”, prin munca tuturor membrilor săi și a liderilor, a devenit în mod real un partener influent, un adevărat purtător de cuvânt al colegilor noștri, un factor de presiune, în limitele decenței, pentru cei îndrituiți să aplice corect legislația muncii. Putem spune că, în activitatea noastră, am reușit să ne păstrăm echidistanța față de forțele politice, să devenim parteneri credibili și bine informați, acordând respectul cuvenit conducătorilor unităților economice, așa cum, de altfel, și aceștia ni l-au acordat și ni-l acordă în continuare”, a subliniat Valentina Chiriac.

Dânsa a adăugat că liderii din cadrul federației sunt personalități de o calitate profesională și umană foarte bună, puter-

nic ancorați în viața unităților economice, apreciați în colectivele din care fac parte, ca și de conducătorii unităților respective. Biroul Executiv al Federației a desfășurat o activitate constantă de comunicare și consiliere în vederea soluționării problemelor semnalate de membrii de sindicat, iar în funcție de particularitatea fiecărui caz, au fost demarate procedurile necesare.

„**Liderii din cadrul federației sunt personalități de o calitate profesională și umană foarte bună**

Totodată, Valentina Chiriac a constatat, cu regret, că numărul membrilor de sindicat a scăzut în ultimii ani. Federația „SindLUCAS” reunește patru consilii teritoriale cu un efectiv sindical de ceva mai mult de trei mii de membri, asociați în 45 de organizații sindicale primare. Toți liderii organizațiilor sindicale își exercită funcțiile pe baze obștești.

Ea a dezvăluit că diminuarea efectivului sindical se datorează mai ales reducerii statelor de personal în perioada pandemiei de Covid-19; demisiei angajaților, dar și implicării directe a conducătorilor în activitatea organizațiilor sindicale.

Valentina Chiriac a mai vorbit, în raportul său, despre munca la negru, care mai persistă în economie, despre securitatea și sănătatea în muncă, activitatea dedicată tinerilor, pentru îmbunătățirea șanselor acestora pe piața muncii, despre activitatea dedicată femeilor, precum și despre instruirea membrilor de sindicat.

„**Îmi închei mandatul cu conștiința datoriei împlinite**

„În perioadă de mai mult de 19 de ani, Federația Sindicală „SindLUCAS” a fost, este și va fi alături de salariați, mem-

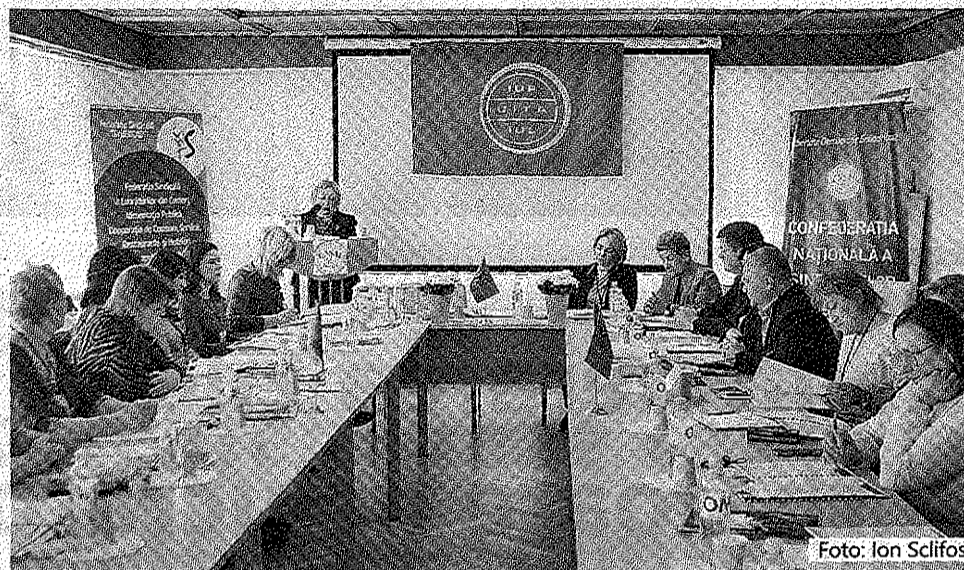

Foto: Ion Scifos

bri ai sindicatului. Așa vrem să rămânem. Vă mulțumim pentru sprijinul și încrederea acordată în derularea activității noastre. Nu uitați, toate realizările sunt meritul dumneavoastră!”, a afirmat în încheiere Valentina Chiriac, care și-a depus demisia din funcția de președinte al „SindLUCAS”, ducând până la capăt al patrulea mandat.

„Îmi închei mandatul cu conștiința datoriei împlinite. Mulțumesc celor care au avut încredere în mine și m-au recomandat la funcția de președinte pentru patru mandate consecutive și cred că rezultatele activității mele în aproape 20 de ani să spună tot ce am încercat să fac și despre cât am reușit”, a subliniat Valentina Chiriac.

Pledăm pentru un sindicat modern bazat pe valori europene

În cadrul Congresului V al Federației „SindLUCAS”, în calitate de președinte al Federației „SindLUCAS” a fost aleasă Diana Romanciuc. Vicepreședinți ai Federației „SindLUCAS” au fost aleși Valentina Chiriac și Valeriu Furdul. Totodată,

sindicaliștii au desemnat delegații la Congresul IV al CNSM.

Delegații la Congresul V al „SindLUCAS” au înaintat candidatura lui Igor Zubcu pentru funcția de președinte al CNSM, care urmează a fi ales la Congresul IV, din 3 iunie a.c. Prezent la lucrările Congresului V al Federației „SindLUCAS”, Igor Zubcu, președintele CNSM, a apreciat activitatea conducerii Federației „SindLUCAS” și modul de organizare al Congresului. Liderul sindical a adus la cunoștința sindicaliștilor mai multe realizări ale CNSM din ultima perioadă în domeniul protecției social-economice a salariaților. Președintele Confederației a subliniat importanța consolidării mișcării sindicale, comunicării directe cu membrii de sindicat, recrutării noilor membri, precum și a dezvoltării unui sindicat modern bazat pe valorile europene.

În cadrul congresului au mai fost discutate o serie de chestiuni organizatorice și aprobate mai multe hotărâri, printre acestea numărându-se cele vizând modificările la Statutul Federației; Strategia Federației „SindLUCAS” pentru anii 2022-2027; desemnarea reprezentanților în Consiliul General al CNSM ș. a.

Natalia HADĂRCĂ

Concluare

Convenția colectivă în ramura agroindustrială completată, prelungită pentru 2021-2022

Recent, Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind”, și Federația Națională a Patronatului din ramură, în cadrul negocierilor cu partenerul de dialog social – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, au semnat modificarea și completarea Convenției colective (textul integral al căreia îl puteți găsi pe pagina web: www.agroindsind.md).

Acest eveniment îl considerăm de importanță majoră, întrucât se stabilește salariul tarifar pentru categoria I de calificare pe domenii de activitate, în care nu sunt incluse adaosurile, sporurile și alte plăți de stimulare și compensare.

FEDERAȚIA NAȚIONALĂ A SINDICATELOR DIN AGRICULTURĂ ȘI ALIMENTAȚIE „AGROINDSIND” DIN REPUBLICA MOLDOVA

AGROINDSIND

În agricultură, bunăoară, în unul din domeniile strategice de activitate, a fost stabilit salariul tarifar pentru categoria I de calificare în mărime de 4.000 de lei, față de cuantumul minim garantat în sectorul real al economiei naționale, în mărime de 3.500 de lei. Media salariului tarifar pentru categoria I de calificare în domeniile de activitate ale ramurii fiind de 4.595 de lei.

Considerăm acest rezultat drept binevenit, pe fundalul situației social-economice extrem de complicate, provocate de criza energetică, de cea legată de Covid-19 ș. a. Reamintim că, pe 13 decembrie 2021, membrii Comisiei pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură (Minister, Patronat și Sindicate) au înaintat premierului Natalia Gavrița și președintelui

Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu, o Adresare comună, prin care se solicita intervenția organelor abilitate ale statului (Inspectoratul de Stat al Muncii, Serviciul Fiscal de Stat etc.) pentru respectarea și implementarea de către angajatori a prevederilor Convenției colective (nivel ramural) în ultima redacție.

Concomitent, pentru prima dată, a fost completat un nou Capitol VI 4, intitulat „Munca angajaților-pensionari care depășesc vârsta de 63 ani”, care reprezintă un rol important în condițiile deficitului sporit de forța de muncă în ramura agroindustrială.

Vasile MĂMĂLIȚĂ, președinte interimar al „Agroindsind”

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Profesii periculoase

„SINDICONS” cere de la angajatori condiții de muncă decente pentru mineri

Potrivit Biroului Național de Statistică (BNS), în anul trecut au fost înregistrate 553 de victime la locul de muncă, dintre care 192 au fost femei. Cele mai multe dintre acestea au fost înregistrate în municipiul Chișinău – 357, capitala fiind urmată de municipiul Bălți – 36 de victime și Găgăuzia, cu 23 de victime.

Dacă e să ne referim la domeniile unde sunt înregistrate cele mai multe accidente de muncă, acestea sunt: industria, cu 144 de victime, comerțul cu ridicata și amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor – 80, urmate de administrația publică, apărare, sănătatea și asistența socială, construcții etc.

„Profesia de miner, practică de oameni puternici

Profesia de miner este una dintre cele care comportă mari riscuri, de aceea, oamenii care muncesc în acest domeniu sunt conștienți de faptul că, indiferent de măsurile de precauție și echipamentul pe care îl au, în orice clipă poate apărea o situație neprevăzută. De aceea, ei încearcă să fie cât mai atenți și să respecte întocmai regulile de securitate.

„Nu am avut incidente prea mari, în ultimul timp, dar mai înainte niște băieți au murit, intoxicându-se cu gaze”, ne spune Petru M., care este miner de mai bine de 35 de ani.

Pentru a preveni tragediile, reprezentanții Inspectoratului de Stat al Muncii întreprind controale inopinate. La șantierele de construcție, de exemplu, deseori constată că angajații nu sunt dotati cu echipamentul necesar. Potrivit lor, numărul accidentelor la locul de muncă este în creștere.

„În anul 2021, au fost constatate 64 de accidente grave și se atestă o creștere, comparativ cu anul 2020, cu circa 14 accidente. În 56-60% din numărul total de ac-

cidente, vinovăția este a angajatorului sau a ambelor părți, patron și angajat. 40-43% din numărul total al accidentelor grave și mortale se produc din vina salariiilor”, ne spune Dumitru Stăvilă, directorul Inspectoratului de Stat al Muncii.

Vizită la mina din Chișinău

De Ziua internațională a securității și sănătății în muncă, marcată la 28 aprilie, liderii Federației Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „SINDICONS”, împreună cu conducerea Inspectoratului de Stat al Muncii și cea a Federației Patronatului din Construcții și

Producerea Materialelor de Construcție, au efectuat o vizită la mina din Chișinău. Au fost analizate condițiile de muncă de la mină, cum sunt respectate cerințele în domeniul securității și sănătății în muncă, doleanțele minerilor.

„Am ales această locație, pentru că meseria de miner la noi este pe cale de dispariție. Cei tineri nu vor să vină să muncească în acest domeniu”, a spus președintele „SINDICONS”, Victor Talmaci.

Liderul sindical susține că este necesar ca minerilor să li se acorde dreptul la pensie în condiții avantajoase și să fie înlăturate mai multe discriminări în raport cu ei.

„Sunt circa 1500 de angajați mineri. Nu este o povară mare pentru stat. Aceștia trebuie să știe că cineva se gândește la ei, își face griji, așa cum sunt și așteptările lor. Cât privește condițiile de muncă, în Convenția Colectivă sunt prevăzute aceste drepturi. Atunci când o persoană observă că locul de muncă prezintă un pericol, ea poate fi accidentată, este în drept să nu înceapă lucrarea, să-l înștiințeze pe responsabilul de securitate și sănătate la muncă, dar și pe angajator, până la remedierea situației”, a conchis Victor Talmaci.

La nivel mondial, aproape trei milioane de lucrători mor în fiecare an din cauza accidentelor și a bolilor profesionale și cel puțin 402 milioane de persoane sunt vătămate la locul de muncă.

Galina MUNTEANU

Protecție

Viața și sănătatea angajatului, mai presus de orice

Declarația Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova cu ocazia Zilei internaționale a securității și sănătății în muncă - 28 aprilie

Anual, la nivel internațional, actorii sociali marchează, la data de 28 aprilie, Ziua internațională a securității și sănătății în muncă – zi desemnată de Organizația Internațională a Muncii (OIM) pentru promovarea, cu o intensitate sporită, a tuturor aspectelor care se referă la asigurarea unui mediu de muncă sănătos, la crearea unor condiții inofensive de muncă, precum și la prevenirea accidentelor de muncă, a bolilor profesionale și a deceselor legate de muncă.

Noi, sindicaliștii, marcăm la 28 aprilie și Ziua internațională a lucrătorilor decedați și răniți la locul de muncă, onorând memoria victimelor accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

În acest an suntem îndemnați de OIM să ne concentrăm activitățile pe consolidarea dialogului social în vederea dezvoltării unei culturi a securității și sănătății în muncă, fapt prevăzut de Convenția OIM nr. 187 privind cadrul de promovare a sănătății și securității în muncă din 2006, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 72/2009.

Astfel, convenția respectivă definește „cultura națională de sănătate și securitate în muncă” pretutindeni ca un drept al omului la un mediu de lucru sigur și sănătos, care este respectat la toate nivelurile, unde guvernele, angajatorii și lucrătorii participă activ la asigurarea unui mediu favorabil prin intermediul unui sistem de drepturi, responsabilități și obligații concrete și unde principiului de prevenire i se acordă cea mai mare prioritate.

Suplimentar, în anul acesta suntem chemați de Confederația Internațională a Sindicatelor să susținem promovarea dreptului la securitate și sănătate în muncă, un drept fundamental, în cadrul Conferinței anuale a Organizației Internaționale a Muncii.

Toate acestea sunt promovate, fiind fundamentate la nivel mondial pe o statistică foarte tragică: aproximativ 2,9 milioane de lucrători mor în fiecare an din cauza accidentelor și bolilor profesionale și cel puțin 402 milioane de persoane, anual, sunt vătămate la locul de muncă.

În Republica Moldova, de asemenea, statistica nu este îmbucurătoare: pe parcursul

anului 2021, la Inspectoratul de Stat al Muncii au fost comunicate 627 de evenimente de accidentare a lucrătorilor în câmpul muncii, în urma cărora au avut de suferit 664 de persoane, dintre care 78 au decedat.

Pornind de la aceste cifre descurajatoare, considerăm că este necesar de a intensifica măsurile de prevenire și eliminare a factorilor care conduc la accidente de muncă și îmbolnăviri profesionale și solicităm Parlamentului Republicii Moldova, președintelui țării, Guvernului și Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova să fie întreprinse următoarele acțiuni:

- consolidarea culturii de prevenire a riscurilor de accidentare la locul de muncă și îmbolnăvire profesională, prin acțiuni de coordonare, informare, conștientizare și îndrumare privind modul de aplicare a legislației din domeniul securității și sănătății în muncă;

- elaborarea și adoptarea unui Program național în domeniul securității și sănătății în muncă;

- promovarea dreptului la securitate și sănătate în muncă, un drept fundamental

în cadrul Conferinței anuale a Organizației Internaționale a Muncii;

- asigurarea, atât de către angajatori, cât și din bugetul de stat, a resurselor financiare necesare pentru evaluarea în unități a condițiilor de muncă, prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale, precum și asigurarea unor condiții inofensive de muncă;

- elaborarea și punerea în aplicare a cadrului legal necesar pentru implementarea Convenției OIM nr. 161 privind serviciile de sănătate ocupațională;

- perfectarea cadrului legal în vederea asigurării funcționării Inspectoratului de Stat al Muncii în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale, vizate de convențiile OIM;

- recunoașterea infectării cu Covid-19 drept boală profesională;

- crearea și susținerea comitetelor pentru securitate și sănătate în muncă;

- perfecționarea și îmbunătățirea sistemelor de asigurări și asistență socială;

- promovarea Convenției colective (nivel național) privind sporurile de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;

- examinarea anuală a situației privind securitatea și sănătatea în muncă la ședințele Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective.

În final, reiterăm că viața omului este de neprețuit! Chemăm factorii de decizie să fie fermi în realizarea solicitărilor noastre – fapt care va conduce la reducerea accidentelor de muncă și la salvarea de vieți omenești!

Chișinău,
28 aprilie 2022

Sondaj

Sindicatul, printre instituțiile în care populația are cea mai mare încredere

În ultimul an, încrederea populației în sindicate a crescut simțitor, deversând cu mult în acest sens Parlamentul, Guvernul, partidele politice, organizațiile neguvernamentale. Acest lucru îl relevă rezultatele unui sondaj de opinie Vox populi, realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova (ASDM).

La capitolul încrederea populației în diferite instituții sociale și politice, situația este următoarea: 41% din populație au încredere în mass media, 40% - în primăria din localitatea natală, 39% - în armată, 35% - în poliție, 34% - în Sindicate, 33% - în Guvern, 30% - în organizațiile internaționale cu sediul în R. Moldova, 27% - în Comisia Electorală Centrală, 21% - în sistemul bancar, 20% - în organizațiile neguvernamentale, 18% - în Parlamentul țării, 17% - în justiție, 12% - în partidele politice și 11% - în Patronate.

Fiecare respondent a fost rugat să numească și câte trei evenimente semnificative ale anului 2021.

Astfel, evenimentul principal al anului 2021 este considerat de populație criza energetică și semnarea contractului de aprovizionare cu gaze - 45%.

Foto: Nicu Bînzari

Pe locul doi s-a plasat creșterea prețurilor la resursele energetice și la produsele de primă necesitate, sărăcia absolută, pauperizarea populației - 29%.

Locul trei în ierarhia evenimentelor anului, în viziunea populației, a fost ocupat de pandemia de Covid-19 și sacrificiul/eroismul medicilor - 25%.

Pe locul zece s-a plasat contribuția comunității științifice academice la depășirea crizei pandemice Covid-19; Desfășurarea de către ASM a „Săptămânii Științei” cu participarea a cinci Laureați a Premiului Nobel; Implicarea tinerilor în activități de cercetare - 8%.

Pe locul doisprezece s-a plasat restabilirea relațiilor cu țările UE și cu SUA; Vizita lui Klaus Iohannis, a președinților Ucrainei și Poloniei la Chișinău - 7%.

Locul treisprezece a fost ocupat de activitatea sindicală din R. Moldova. Organizarea protestelor în legătură cu im-

pactul/ineficiența reformelor. Schimbarea președintelui și îmbunătățirea managementului Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova. Acțiunile de protest ale transportatorilor - 6%.

Pe locul 14 s-a plasat investirea Guvernului Gavrița. Măsurile anticovid întreprinse de Guvern pe parcursul anului 2021; Tratatul Guvernului cu Gazpromul. Lipsa unei comunicări eficiente cu publicul; Epurările de cadre; Numirea unor persoane controversate în funcții publice; Legea cu privire la vârsta de pensionare - 3%.

De asemenea, au fost nominalizate și alte evenimente: activitatea Curții Constituționale, creșterea salariilor judecătorilor CC, lansarea procesului de digitalizare etc.

Creșterea încrederii în mișcarea sindicală cu 5,5% respondenții o explică prin organizarea protestelor în legătură cu sărăcirea populației și îmbunătățirea managementului Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

Sondajul a fost efectuat în bază de chestionar la domiciliul respondenților pe un esanșon de 1189 de respondenți din 83 de localități, reprezentativ pentru populația adultă a Republicii Moldova, cu o eroare maximală de + 3%.

Natalia HADĂRCĂ

Oportunități

Cetățenii vor avea acces la mai multe servicii medicale gratuite

Volumul de servicii medicale prestate din mijloacele fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală va fi extins. Astfel, cetățenii asigurați vor avea acces la mai multe servicii medicale gratuite, esențiale pentru diagnosticare și tratament corespunzător. Modificările la Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală au fost aprobate de Guvern, în cadrul unei ședințe.

Datorită modificărilor operate la Programul unic, medicii de familie vor putea elibera bilete de trimitere pentru mai multe servicii medicale necesare pentru stabilirea diagnosticului. Toate persoanele vor avea acces la anestezie în cazul efectuării procedurilor de diagnostic și tratament invaziv, precum colonoscopie, bronhoscopie, puncție, biopsie etc.

De asemenea, conform modificărilor, nu doar pacienții cu maladii oncologice vor putea beneficia de protezare oculară gratuită, în caz de anoftalmie, defect parțial sau total al globului ocular, dar și persoanele cu alte boli. Totodată, toți pacienții vor beneficia gratuit de proteze oro-maxilo-faciale individuale.

În lista serviciilor de înaltă performanță au fost incluse metode moderne de investigații, precum testarea citoge-

netică prin FISH, necesară pentru diagnosticarea leucemiei acute și cronice, dar și a limfoamelor maligne. Testarea citogenetică este indicată și pentru diagnosticarea altor tipuri de cancer, precum cel pulmonar, ovarian etc. Până acum, pacienții trebuiau să achite pentru aceste investigații.

De asemenea, investigația PET CT (tomografie cu emisie de pozitroni combinată cu computer tomografic) va fi efectuată tuturor persoanelor pentru a evalua eficacitatea tratamentului în cazul patologiilor oncologice.

Pentru a diversifica metodele de diagnostic și a reduce povara financiară asupra pacienților, a fost extins spectrul de investigații pentru determinarea parametrilor bacteriologici, imunologici, investigații citomorfologice și histopatologice, investigații radiologice etc.

În plus, vor fi compensate dispozitivele medicale, inclusiv cele pentru determinarea glicemiei, pungile colectoare pentru stome, urostome și exoprotezele mamare.

Cheltuielile pentru punerea în aplicare a modificărilor propuse la Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală au fost prevăzute în bugetul fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM) pentru anul 2022.

Solidaritate

Ministerul Afacerilor Interne a adus, de Ziua generozității, bucurii copiilor

Ministerul Afacerilor Interne a organizat, în ajunul Zilei Europei, când fiecare om de buna credință e cu gândul la Pace, un eveniment pentru copiii refugiați din Ucraina și ai angajaților MAI, cu genericul „Ziua generozității - bucurii pentru copii”, la Grădina Botanică din Chișinău.

Potrivit reprezentanților MAI, evenimentul a fost organizat în contextul sărbătorilor pascale, cu scopul de a crea o sărbătoare pentru copiii din Ucraina, care nu au posibilitate să fie în sânul familiei. Evenimentul a fost, totodată, un onor simbolic pentru angajații MAI, care fiind implicați din prima zi, au văzut drama copiilor care fug de război.

La manifestație au participat președintele Republicii Moldova, Maia Sandu, prim-ministrul Natalia Gavrița, ministrul Afacerilor Interne, Ana Revenco, șefii subdiviziunilor MAI, precum și angajați ai sistemului afacerilor interne.

Sărbătoarea a început cu jocul „Micii detectivi”, în care copiii au căutat ouă de ciocolată pe una dintre poiențele Grădinii Botanice. În timpul jocului, tuturor copiilor le-au fost oferite daruri de către Maia Sandu și Ana Revenco.

Evenimentul a continuat cu un program prezentat de către instructorii chinologi și câinii Poliției de Frontieră și un dresaj cu cai al Serviciului de patrulare ecvestră al Inspectoratului Național de Securitate Publică.

De asemenea, copiii au avut posibilitatea să participe la mai multe ateliere organizate de subdiviziunile MAI.

De la începutul războiului din Ucraina, angajații Ministerului Afacerilor Interne sunt implicați nemijlocit în gestionarea fluxului de refugiați. Prin acest eveniment, MAI manifestă solidaritate și susținere continuă pentru refugiați și copiii acestora, astfel încât aceștia să simtă în liniște și siguranță pe teritoriul Republicii Moldova.

Cor. VP

La aniversare

Aleea Clasicilor Literaturii Române, mândria neamului

Aleea Clasicilor Literaturii Române, care se află în inima Chișinăului, marchează în aceste zile 65 de ani de la fondare. Aleea a fost inaugurată, pe 29 aprilie 1958, în Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

La început, aceasta a avut 12 busturi ale marilor personalități culturale ale neamului: Dimitrie Cantemir, Nicolae Milescu-Spătaru, Gheorghe Asachi, Constantin Stamati, Constantin Negruzi, Alexandru Donici, Alexandru Hâjdeu, Alecu Russo, Vasile Alecsandri, B. P. Hasdeu, Ion Creangă, Mihai Eminescu. După anul 1989, Aleea se completează cu busturile scriitorilor: Tudor Arghezi, Lucian Blaga, George Călinescu, George Coșbuc, Mircea Eliade, Mihail Sadoveanu, Nichita Stănescu, Constantin Stere, George Bacovia, Ion Luca Caragiale, Grigore Vieru ș. a.

Astăzi, Aleea Clasicilor Literaturii Române, care este una dintre cele mai cunoscute și îndrăgite de moldoveni, de oaspeții și turiștii orașului Chișinău, are 30 de busturi ale scriitorilor români. De remarcat că pe această Aleea basarabienii marchează sărbătorile neamului: Ziua Limbii Române, Ziua Culturii

Foto: Nicu Bînzari

Naționale, Ziua Republicii, precum și aniversările clasicilor literaturii.

„Primii care au venit cu această inițiativă au fost Andrei Lupan, președintele Uniunii Scriitorilor, și Artiomi Lazarev, ministrul Culturii. Ce a însemnat pentru acea vreme Aleea Clasicilor Literaturii Române? A însemnat că nu există întoarcere, revenire la uitare. Un monument este etern, el rămâne în picioare ca o veșnică amintire”, a declarat, cu această ocazie, pentru postul de televiziune Moldova1, scriitorul Vladimir Beșleagă.

În opinia lui Vasile Iovu, Artist al Poporului, Aleea Clasicilor este, de fapt, neamul nostru. „Fără de acești oameni remarcabili nu am fi fost noi, nu ar fi existat națiunea noastră. Mă bucur că s-au găsit oameni curajoși, patrioți care au venit cu această minunată idee”.

De menționat că mari personalități ale artei plastice naționale sunt și autorii busturilor: sculptorii Lazăr Dubinovschi, Lev Averbuș, Dumitru Rusu-Scvorțov, Mihaela Petrașcu și Iosif Cheptănar. U.

Premieră

„Epava războiului”, un spectacol despre războiul din Ucraina

Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți a realizat recent un spectacol lectură după Ivan Davădov, scriitor și dramaturg rus, care, în urma bombardării orașului ucrainean Mariupol, a scris piesa-recviem „Epava războiului”, despre oroarea declanșată de Rusia în Ucraina. Regizorul spectacolului este Onorina Burlac-Tănase, director general interimar al teatrului. Piesa a fost tradusă de Anton Cucu.

Potrivit secretarului literar al instituției, Ludmila Cerguță, protagoniștii-actori, Onorina Burlac-Tănase și Ciprian Răcilă, aduc în scenă proiecția reală a nemilosului război din

Ucraina, prin chipul soldatului rus și cel al unei jurnaliste evadate din Rusia, care devin captivi între dărâmurile unei clădiri bombardate. Cei doi, deși fiind inamici fără alternativă, totuși, rămân în egală măsură supuși aceleiași grave stări de război. Dialogul perfid dintre ei, în lipsa speranței de a supraviețui, pentru ambii trece treptat într-o discuție despre care este sensul vieții.

Premiera spectacolului-lectură a avut loc cu ușile deschise pentru toți refugiații ucraineni, care se află la Bălți, reprezentanții consulatelor și toată lumea unită în gând și în suflet împotriva războiului din Ucraina.

Anatol FIȘER

Afiș cultural

TEATRU

6 mai

„Mihai Eminescu” - „12 scaune” - 18.30

Teatrul de pe strada Trandafirilor - „Vasili Tiorkin” - 19.00

„A. P. Cehov” - „O poveste foarte simplă” - 18.30

7 mai

„Mihai Eminescu” - „Hamlet în sos picant” - 18.00

„Eugene Ionesco” - „Regele Lear” - 18.30

Satiricus „I. L. Caragiale” - „Made in Moldova” - 18.30

„A. P. Cehov” - „Inimă de câine” - 18.30

Teatrul de pe strada Trandafirilor - „Vasili Tiorkin” - 18.00

Teatrul Geneza Art - „Parfumierul” - 19.00

8 mai

„Mihai Eminescu” - „Frunze de dor” - 18.00

„Eugene Ionesco” - „Arta conviețuirii” - 17.30

Satiricus „I. L. Caragiale” - „Doctor de femei” - 18.30

Teatrul „A. P. Cehov” - „Conacul misterios” - 18.30

Teatrul Național de Operă și Balet - „Traviata” - 17.00

Teatrul Geneza Art - „Parfumierul” - 19.00

9 mai

„Mihai Eminescu” - „Requiem pentru Bucea” - 18.00

Horoscopul săptămânii

BERBEC

Situația generală va fi în ansamblu bună, în ciuda stării de agitație ce vă caracterizează de ceva vreme. În cazul în care până acum v-ați confruntat cu ceva probleme de sănătate, în această perioadă ele s-ar putea rezolva. Ar fi bine să nu vă implicați în activități care să vă suprasolicite.

TAUR

Din punct de vedere mental, sunteți deosebit de eficient. Reușiți să vă concentrați cu ușurință și nu veți avea nici o problemă dacă veți doborâți să vă puneți ideile în practică. Dacă aveți probleme legate de aparatul circulator, ele s-ar putea acutiza. Prudența se cere a fi pusă pe primul plan.

GEMENI

Vă așteaptă o săptămână bună în plan sentimental. Farmecul personal este la limita superioară și oriunde vă veți duce vi se vor face complimente. Inițiativa în acest domeniu se vor bucura de succes, dar nu este cazul să faceți schimbări de mai mare anvergură.

RAC

Vor exista unele tensiuni în ceea ce privește relația cu ființa iubită. Nu este un moment prielnic pentru a discuta despre nemulțumirile pe care le aveți, deoarece în orice clipă poate izbucni o ceartă. Nu este momentul să faceți schimbări de anvergură în această direcție.

LEU

Cineva din familie ar putea interveni în relația dvs. cu partenerul de suflet, ceea ce ar putea genera unele discuții. Dacă nu veți vorbi mai mult decât este cazul, nu se va întâmpla nimic neplăcut. Drumurile nu vor lipsi din agendă, dar vă vor da ocazia să rezolvați o problemă importantă.

FECIOARĂ

Propunerile pe care le veți primi vor fi tentante, dar nu este cazul să vă implicați decât în acțiuni pe termen scurt. Unele schimbări pe care le aveți în minte nu vor mai putea fi evitate. Activitățile intelectuale vă vor favoriza, căci vă vor permite să vă puneți în evidență capacitatea de sinteză.

BALANȚĂ

Săptămâna se anunță favorabilă în plan sentimental. Relația cu ființa iubită evoluează cum nu se poate mai bine și acest lucru vă ajută să vă simțiți relaxat. Partenerul de afaceri va încerca să-și impună punctul de vedere și ar fi bine să acceptați lucrurile așa cum sunt.

SCORPION

În plan financiar puteți avea o realizare. Câștigurile nu se lasă așteptate și eforturile pe care le-ați făcut își vor demonstra eficiența. Suprasolicitarea fizică vă face să vă simțiți epuizat. Activitățile sociale vă vor avantaja, căci vă vor da posibilitatea să faceți cunoștințe interesante, care vă vor fi de un real folos.

SĂGETĂTOR

Vor fi multe de făcut și nu prea veți avea timp pentru dvs. Pe ordinea de zi vor apărea tot felul de urgențe. N-ar fi exclus ca o activitate pe care o practicați să vă dea ocazia să vă îmbunătățiți situația materială. Colaborările nu sunt indicate, așa că ar fi bine să faceți totul de unul singur.

CAPRICORN

Sunteți cam irascibil, ceea ce vă poate determina să luați decizii pripite. Evitați discuțiile în contradictoriu cu cei apropiați, deoarece este posibil să aveți parte de o surpriză mai puțin plăcută. În cazul în care aveți o problemă de sănătate, ea și-ar putea găsi o rezolvare.

VĂRSĂTOR

Veți avea un sentiment de frustrare, căci eforturile nu se vor concretiza atât de repede pe cât v-ați așteptat. La serviciu veți primi o aprobare la o cerere mai veche. Este posibil să fiți victima unor persoane care vă invidiază. Nu este cazul să faceți lucruri deosebite decât dacă sunteți pregătit să așteptați rezultatul.

PEȘTI

Este posibil să apară unele neînțelegeri cu colaboratorii. Cel mai bine ar fi să faceți totul de unul singur. În cazul în care vi se vor repartiza noi sarcini de serviciu, înarmați-vă cu răbdare, căci soluțiile vor veni. Nu vă încredeți în orice zămbet amabil, căci sunt persoane care pândesc orice slăbiciune.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 069006556Secretar de redacție:
Anatol FIȘER,
tel.: 068571475Contabil-șef: Svetlana BĂLAN,
tel.: 069511960Redactori:
Natalia HADĂRCĂ,
tel.: 069610372Galina MUNTEANU,
tel.: 069916236Redactor-stilizator:
Anghelina DUDULICAFotoreporter:
Nicolae BÎNZARITehnoredactor:
Sergiu BALTAGADezvoltator web:
Alexei OVGINICOV

Colegiul redacțional:

Ilie Lupan;
Mihail Hinciu;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Strestian;
Nadejda Lavric;
Angela Oțean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: "Edit Tipar Grup" SRL
str. Feredulei 4, mun. Chișinău. Com. 399

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.